

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра конституційного права та прав людини**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

____.____.2020

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РЕГІОНАЛЬНЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА САМОВРЯДУВАННЯ»**

Статус дисципліни – вибіркова

Рівень вищої освіти – другий

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – право (08)

Спеціальність – право (081)

Освітня програма – керівники та професіонали у галузі правознавства та правоохоронної діяльності

Форма здобуття вищої освіти – денна, заочна

Мова навчання – українська

Форма підсумкового контролю – залік

Київ – 2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Регіональне публічне управління та самоврядування» складена для здобувачів вищої освіти відповідно до програми підготовки фахівців за спеціальністю 081 «Право», для денної та заочної форми навчання.

Розробники:

Калиновський Богдан Валерійович – доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри конституційного права та прав людини Національної академії внутрішніх справ

Кулик Тетяна Олександрівна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного права та прав людини Національної академії внутрішніх справ

Робочу програму схвалено
на засіданні кафедри конституційного
права та прав людини
Протокол від __.__.2020 року №__

Завідувач кафедри конституційного
права та прав людини

Богдан КАЛИНОВСЬКИЙ

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол від __. _____ 2020 року № _____

Голова науково-методичної ради _____

Станіслав ГУСАРЄВ

1. Програма навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є коло питань та проблем, пов'язаних із сутністю і конституційно-правовими засадами регіонального публічного управління та самоврядування, функціями та повноваженнями органів місцевої публічної влади та їх відповідальністю.

Міждисциплінарні зв'язки: це юридична дисципліна, яка базується на системі наукових знань фундаментальних та галузевих юридичних наук й правоохоронної діяльності, зокрема: теорії держави і права; конституційного права України; міжнародного права; адміністративне право, право Європейського Союзу та в певній мірі інших галузей матеріального та процесуального права.

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

Тема 1. Поняття та сутність регіонального публічного управління та самоврядування.

Тема 2. Конституційно-правові засади регіонального публічного управління та самоврядування.

Тема 3. Територіальна основа здійснення регіонального публічного управління та самоврядування.

Тема 4. Відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування.

Тема 5. Децентралізація та її вплив на ефективність регіонального публічного управління та самоврядування в Україні.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання навчальної дисципліни «Регіональне публічне управління та самоврядування» є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють системою знань та юридичним уявленням про систему, функції та повноваження регіонального публічного управління та самоврядування.

1.2 Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Регіональне публічне управління та самоврядування» є набуття теоретичних знань та практичних умінь і навичок щодо системи органів регіонального публічного управління та самоврядування, порядку їх формування та відповідальності.

1.3 Програмні компетентності (інтегральні, загальні та фахові) відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти:

інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність розробляти та управляти проектами.
3. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.
4. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні

комунікаційні технології.

5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

фахові компетентності:

1. Зорганізувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

2. Здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та самоврядування.

3. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

4. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та самоврядування.

5. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

6. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

7. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

8. Здатність розробляти і впроваджувати інноваційні проекти на різних рівнях публічного управління та самоврядування.

На вивчення навчальної дисципліни заплановано: денна та заочна форма навчання – 135 годин (4,5 кредити ECTS).

Мова навчання: українська мова.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри конституційного права та прав людини НАВС, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою: k003@naiu.kiev.ua.

2. Структура навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття та сутність регіонального публічного управління та самоврядування

Гене́за регіонального публічного управління та самоврядування. Історичні джерела про регіональне публічне управління та самоврядування в Україні та світі. Етапи становлення місцевої публічної влади в незалежній Україні. Місцева публічна влада в сучасній Україні: поняття та ознаки. Принципи місцевої

публічної влади в Україні. Місце регіонального публічного управління та самоврядування в механізмі держави. Сутність сучасного українського конституціоналізму та його роль в розбудові регіонального публічного управління та самоврядування.

Тема 2. Конституційно-правові засади регіонального публічного управління та самоврядування

Конституційно-правова регламентація регіонального публічного управління та самоврядування в Україні. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування регіонального публічного управління та самоврядування. Дуалістична природа регіонального публічного управління та самоврядування в Україні. Система органів регіонального публічного управління. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій.

Конституційно-правовий статус органів регіонального публічного управління. Конституційно-правовий статус обласних і районних рад. Конституційно-правовий статус сільських, селищних, міських рад, сільських, селищних, міських голів. Роль виконавчих органів місцевих рад у здійсненні місцевого самоврядування.

Тема 3. Територіальна основа здійснення регіонального публічного управління та самоврядування

Адміністративно-територіальний устрій в Україні. Засади адміністративно-територіального устрою України та місцева публічна влада. Державна регіональна політика в контексті організації місцевої публічної влади. Територіальна основа функціонування місцевих державних адміністрацій. Територіальна основа функціонування територіальних органів центральних органів виконавчої влади. Територіальна основа здійснення місцевого самоврядування. Реформа адміністративно-територіального устрою України.

Тема 4. Відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування

Міжнародний та національний аспекти регламентації відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування. Гарантії місцевої публічної влади в Україні. Поняття та ознаки відповідальності органів та посадових осіб місцевої публічної влади в Україні. Підстави відповідальності органів та посадових осіб місцевої публічної влади в Україні. Порядок дострокового припинення повноважень органів та посадових осіб місцевої публічної влади. Види відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування. Конституційно-правова відповідальність органів

регіонального публічного управління та самоврядування в Україні.
Муніципальна відповідальність.

Тема 5. Децентралізація та її вплив на ефективність регіонального публічного управління та самоврядування в Україні

Шляхи удосконалення організації та функціонування регіонального публічного управління та самоврядування. Децентралізація у здійсненні публічної влади. Транскордонне співробітництво місцевих влад. Регіональне співробітництво місцевих влад. Міжрегіональне співробітництво місцевих влад.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів ECTS – 4,5	Галузь знань 08 «Право»	<i>вибіркова</i>		
	Спеціальність 081 «Право»			
	Загальна кількість годин – 135	Ступінь вищої освіти: магістр	Рік підготовки	
			1-й	2-й
			Семестр	
			2-й	3-й
			Лекції	
			18 год.	4 год.
			Семінарські	
			32 год.	8 год.
Практичні				
16 год.	6 год.			
Самостійна робота				
69 год.	117 год.			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи –	Вид контролю			
	залік	залік		

3. Структура залікового кредиту (тематичний план)

Назва розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Нормативний обсяг годин	Усього годин з викладачем	З них				Нормативний обсяг годин	Усього	З них			
Лекцій			Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна робота	Лекцій			Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна робота	
Тема 1. Поняття та сутність регіонального публічного управління та самоврядування	29	16	4	8	4	13	28	4	2	2	-	24
Тема 2. Конституційно-правові засади регіонального публічного управління та самоврядування	28	14	4	6	4	14	28	6	2	2	2	22
Тема 3. Територіальна основа здійснення регіонального публічного управління та самоврядування	28	14	4	6	4	14	28	4	-	2	2	24
Тема 4. Відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування	26	12	4	6	2	14	26	2	-	2	-	24
Тема 5. Децентралізація та її вплив на ефективність регіонального публічного управління та самоврядування в Україні	24	10	2	6	2	14	25	2	-	-	2	23
Всього годин:	135	66	18	32	16	69	135		4	8	6	117
Підсумковий контроль	залік											

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

- володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення занять;
- знати та розуміти процеси координації діяльності юриста із суб'єктами публічного управління та адміністрування, а також взаємодії з представниками місцевого самоврядування, громадськістю;
- організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правозахисну діяльність на місцевому рівні;
- узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, аргументовано їх пояснювати;
- аналізувати та визначати потреби удосконалення функціонування місцевої публічної влади відповідно до найкращих зарубіжних практик і міжнародних стандартів;
- визначати нормотворчі та правозастосовні прогалини, помилки у в системі публічного управління, вживати заходи по їх усуненню та удосконаленню;
- вміти забезпечувати законність, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків;
- вміти розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;
- використовувати знання та вміння для надання кваліфікованих юридичних висновків й консультацій в конкретних сферах юридичної діяльності;
- здійснювати наукові дослідження у сфері регіонального публічного управління та самоврядування;
- викладати юридичні дисципліни на високому теоретичному й методичному рівнях, впроваджувати інноваційні технології, методи і засоби навчання;
- здійснювати правове виховання.

5. Плани семінарських і практичних занять

Тема 1. Поняття та сутність регіонального публічного управління та самоврядування

Питання до семінарських занять:

1. Теоретичні засади місцевої публічної влади.
2. Генеза місцевої публічної влади в Україні.
3. Поняття та ознаки місцевої публічної влади.
4. Загальна характеристика системи місцевої публічної влади.
5. Система місцевих державних адміністрацій.

6. Система органів місцевого самоврядування.

Завдання до практичних занять:

1. Проаналізуйте хронологію регіонального публічного управління та самоврядування на території України до 1991 року.
2. Визначте основні етапи становлення регіонального публічного управління та самоврядування в незалежній Україні.
3. Складіть порівняльну таблицю регіонального публічного управління та самоврядування в Україні та зарубіжних країнах.
4. Розкрийте сутність принципу поєднання державних та місцевих інтересів при здійсненні публічної влади.
5. Визначте особливості магдебурзького права на території України.

Тема 2. Конституційно-правові засади регіонального публічного управління та самоврядування

Питання до семінарських занять:

1. Система органів регіонального публічного управління.
2. Конституційно-правовий статус обласних і районних рад.
3. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій та їх роль у здійсненні регіонального публічного управління.
4. Конституційно-правовий статус сільських, селищних, міських рад, сільських, селищних, міських голів.
5. Роль виконавчих органів місцевих рад у здійсненні місцевого самоврядування.
6. Акти місцевої публічної влади в Україні: порядок прийняття та реалізація.

Завдання до практичних занять:

1. Визначити сутність сучасного українського конституціоналізму та його роль в розбудові регіонального публічного управління та самоврядування.
2. Проаналізувати Європейську хартію місцевого самоврядування та окреслити її значення для країн Ради Європи.
3. Розкрити сутність принципу субсидіарності при організації та здійсненні місцевої публічної влади.
4. Визначити конституційно-правові засади функціонування регіонального публічного управління та самоврядування в країнах Європейського Союзу.

Тема 3. Територіальна основа здійснення регіонального публічного управління та самоврядування

Питання до семінарських занять:

1. Адміністративно-територіальний устрій України – територіальна основа організації органів місцевої публічної влади.
2. Територіальна основа здійснення публічної влади в столиці України – місті Києві та містах України.
3. Державна регіональна політика в контексті організації місцевої публічної влади.
4. Територіальний устрій України відповідно до вітчизняної конституції.
5. Принципи здійснення місцевого самоврядування в Україні.

Завдання до практичних занять:

1. Охарактеризувати територіальні громади як первинний суб'єкт місцевого самоврядування.
2. Визначити функції та повноваження територіальних громад.
3. Охарактеризувати добровільне об'єднання територіальних громад в Україні.
4. Визначте проблеми територіальної основи здійснення регіонального публічного управління та самоврядування.
5. Окресліть можливі шляхи вирішення проблем територіальної основи здійснення регіонального публічного управління та самоврядування

Тема 4. Відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування

Питання до семінарських занять:

1. Гарантії місцевої публічної влади в Україні: поняття та сутність
2. Види гарантій місцевої публічної влади.
3. Поняття та підстави відповідальності органів і посадових осіб місцевої публічної влади в Україні.
4. Відповідальність органів місцевого самоврядування в Україні та зарубіжних країнах.
5. Принцип стримувань та противаг в діяльності органів регіонального публічного управління та самоврядування.

Завдання до практичних занять:

1. Визначте форми реалізації повноважень органів регіонального публічного управління та самоврядування.
2. Окресліть міжнародний аспект регламентації відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування.
3. Охарактеризуйте національний аспект регламентації відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування.
4. Визначте особливості конституційно-правової відповідальності на місцевому рівні.

Тема 5. Децентралізація та її вплив на ефективність регіонального публічного управління та самоврядування в Україні

Питання до семінарських занять:

1. Поняття та ознаки децентралізації.
2. Підстави класифікації та види децентралізації.
3. Особливості вертикальної децентралізації в Україні.
4. Загальна характеристика горизонтальної децентралізації в Україні.
5. Досвід зарубіжних держав у запровадженні децентралізації управління.

Завдання до практичних занять:

1. Шляхи удосконалення організації та функціонування місцевої публічної влади в Україні.
2. Децентралізація влади: світовий досвід і його значення для України.
3. Транскордонне, регіональне та міжрегіональне співробітництво місцевих влад.
4. Зробіть порівняльну таблицю співвідношення понять: Децентралізація, деконцентрація, централізація.
5. Проаналізуйте конституційні засади децентралізації влади в Україні та виділіть головні із них.
6. Визначте тенденції розвитку децентралізації публічної влади у світі

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Поняття та сутність регіонального публічного управління та самоврядування

Реферати (доповіді):

1. Становлення місцевої публічної влади в незалежній Україні.
2. Природа місцевої публічної влади в Україні та зарубіжних країнах.

3. Принцип поєднання державних та місцевих інтересів при здійсненні публічної влади.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Магдебурзьке право на території України.
2. Сутність місцевої публічної влади.
3. Принципи місцевої публічної влади в Україні.

Тема 2. Конституційно-правові засади регіонального публічного управління та самоврядування

Реферати (доповіді):

1. Конституційно-правові засади функціонування сільської, селищної, міської, районної в місті рад.
2. Конституційно-правові засади функціонування районної та обласної ради.
3. Конституційно-правові засади функціонування сільського, селищного, міського голови та старости.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Конституційно-правові засади функціонування місцевої публічної влади в країнах Європейського Союзу.
2. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування місцевої публічної влади.
3. Публічна служба в Україні.

Тема 3. Територіальна основа здійснення регіонального публічного управління та самоврядування

Реферати (доповіді):

1. Конституційно-правова регламентація територіального устрою України.
2. Територіальна основа місцевої публічної влади: проблеми і шляхи їх вирішення.
3. Принцип повсюдності у здійсненні місцевого самоврядування.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Система місцевих державних адміністрацій та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади в Україні
2. Порядок та принципи формування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.

Тема 4. Відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування

Реферати (доповіді):

1. Види відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні.
2. Засади реалізації принципу стримань і противаг на місцевому рівні.
3. Конституційно-правова відповідальність місцевих рад її депутатів.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Види відповідальності органів і посадових осіб місцевої публічної влади в Україні.
2. Форми реалізації повноважень органів місцевого самоврядування в Україні
3. Міжнародний та національний аспекти регламентації відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування.

Тема 5. Децентралізація та її вплив на ефективність регіонального публічного управління та самоврядування в Україні

Реферати (доповіді):

1. Децентралізація управління: досвід зарубіжних держав.
2. Горизонтальна децентралізація: поняття та сутність.
3. Вертикальна децентралізація: поняття та сутність.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Децентралізація та відповідальність органів і посадових осіб місцевої публічної влади в Україні.
2. Децентралізація та повноваження органів регіонального публічного управління та самоврядування.

Орієнтовний перелік питань для тестового контролю самостійної роботи

1. Генеза місцевої публічної влади.
2. Історичні джерела про місцеву публічну владу в Україні та світі.
3. Етапи становлення місцевої публічної влади в незалежній Україні.
4. Місцева публічна влада в сучасній Україні: поняття та ознаки.
5. Принципи місцевої публічної влади в Україні.
6. Децентралізація у здійсненні публічної влади.
7. Місце місцевої публічної влади в механізмі держави.

8. Сутність сучасного українського конституціоналізму та його роль в розбудові місцевої публічної влади.
9. Місце та роль місцевої публічної влади в правоохоронній діяльності.
10. Магдебурзьке право на території України.
11. Наука муніципального права як теоретико-правова основа сучасного муніципалізму.
12. Сучасний український конституціоналізм та його роль у формуванні місцевої публічної влади.
13. Децентралізація у здійсненні публічної влади: світовий досвід
14. Становлення місцевої публічної влади в незалежній Україні.
15. Природа місцевої публічної влади в Україні та зарубіжних країнах.
16. Сутність місцевої публічної влади.
17. Принцип поєднання державних та місцевих інтересів при здійсненні публічної влади.
18. Конституційно-правова регламентація місцевої публічної влади в Україні.
19. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування місцевої публічної влади.
20. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
21. Конституційно-правовий статус органів регіонального публічного управління та самоврядування.
22. Європейська хартія місцевого самоврядування: значення для країн Ради Європи.
23. Принцип субсидіарності при організації та здійсненні місцевої публічної влади.
24. Конституційно-правові засади функціонування місцевої публічної влади в країнах Європейського Союзу.
25. Конституційно-правові засади функціонування сільської, селищної, міської, районної в місті рад.
26. Конституційно-правові засади функціонування районної та обласної ради.
27. Конституційно-правові засади функціонування сільського, селищного, міського голови та старости.
28. Поняття та загальна характеристика системи місцевої публічної влади.
29. Публічна служба в Україні (державна служба та служба в органах місцевого самоврядування).
30. Система місцевих державних адміністрацій та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади в Україні.
31. Система місцевого самоврядування в Україні та характеристика її елементів.
32. Функції місцевої публічної влади.

33. Особливості здійснення правоохоронної функції на місцевому рівні в Україні.
34. Порядок та принципи формування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
35. Порядок та принципи формування органів регіонального публічного управління та самоврядування.
36. Порядок формування місцевих органів публічної влади у сфері правоохоронної діяльності (муніципальної поліції).
37. Державна служба: поняття, сутність та законодавче регулювання
38. Служба в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика.
39. Співвідношення принципів державної служби та служба в органах місцевого самоврядування.
40. Порядок та принципи формування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
41. Особливості здійснення правоохоронної функції виборними органами місцевої публічної влади.
42. Здійснення правоохоронної функції місцевими органами державної виконавчої влади.
43. Зарубіжний досвід публічної служби і його значення для України.
44. Засади адміністративно-територіального устрою України та місцева публічна влада.
45. Територіальна основа місцевої публічної влади: поняття та сутність.
46. Територіальна основа функціонування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
47. Територіальна основа здійснення місцевого самоврядування.
48. Реформа адміністративно-територіального устрою України та її значення для правоохоронної діяльності.
49. Конституційно-правова регламентація територіального устрою України.
50. Територіальна основа місцевої публічної влади: проблеми і шляхи їх вирішення.
51. Добровільне об'єднання територіальних громад в Україні.
52. Принцип повсюдності у здійсненні місцевого самоврядування.
53. Адміністративно-територіальний устрій і правоохоронна діяльність в Україні.
54. Історія адміністративно-територіального устрою України.
55. Особливості статусу району та області, як елементів устрою України
56. Поняття, види, повноваження та форми діяльності територіальних громад.
57. Представницькі органи місцевого самоврядування у сфері правоохоронної діяльності.
58. Виконавчі органи місцевого самоврядування у сфері правоохоронної діяльності.

59. Особливості здійснення місцевого самоврядування в столиці України місті Києві.
60. Форми реалізації повноважень органів місцевого самоврядування в Україні у правоохоронній сфері.
61. Державний контроль за реалізацією органами місцевого самоврядування повноважень в Україні.
62. Сучасні тенденції реформування та удосконалення функціонування органів регіонального публічного управління та самоврядування на основі зарубіжного досвіду.
63. Організаційно-функціональна характеристика муніципальної поліції в сфері діяльності місцевого самоврядування.
64. Світові моделі муніципальної поліції в структурі органів місцевої публічної влади.
65. Особливості закріплення повноважень органів місцевої публічної влади в законодавстві України.
66. Моделі функціонування муніципальної поліції в Україні.
67. Зарубіжні практики функціонування муніципальної поліції.
68. Форми безпосереднього здійснення місцевого самоврядування і їх значення для реалізації функції правопорядку в Україні.
69. Статус депутатів місцевої ради в Україні
70. Гарантії здійснення місцевого самоврядування.
71. Компетенція місцевих державних адміністрацій та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади у сфері правоохоронної діяльності.
72. Компетенція органів місцевого самоврядування у сфері правоохоронної діяльності.
73. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян.
74. Акти органів та посадових осіб місцевої публічної влади.
75. Взаємодія місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування при здійсненні власних повноважень.
76. Взаємодія місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування при здійсненні делегованих повноважень.
77. Особливості нормативно-правової регламентації компетенції муніципальної поліції як ключового елементу їх правового статусу.
78. Конституційно-правові засади організації та діяльності правоохоронних органів в Україні.
79. Власні і делеговані повноваження у сфері правоохоронної діяльності місцевого самоврядування.
80. Акти представницьких органів місцевого самоврядування: поняття, види, порядок прийняття.
81. Правова основа взаємодії місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

82. Повноваження місцевих органів публічної влади у сфері правоохоронної діяльності: український та зарубіжний досвід.

83. Міжнародний та національний аспекти регламентації відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування.

84. Поняття та ознаки відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування в Україні.

85. Підстави відповідальності органів та посадових осіб регіонального публічного управління та самоврядування.

86. Порядок дострокового припинення повноважень органів регіонального публічного управління та самоврядування.

87. Види відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування в Україні.

88. Конституційно-правова відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування в Україні.

89. Муніципальна відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування в Україні.

90. Засади реалізації принципу стримань і противаг на місцевому рівні.

7. Індивідуальні завдання (курсіві, дипломні роботи)

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Регіональне публічне управління та самоврядування» не передбачено.

8. Методи навчання та контролю

Методи контролю – усне та письмове опитування, практична перевірка виконаних завдань, тестовий і рейтинговий контроль. Контроль успішності здобувачів вищої освіти з кожної навчальної дисципліни поділяється на поточний і підсумковий контроль.

Для ефективної перевірки рівня засвоєння здобувачами знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни використовують різні методи і форми контролю: 1) метод усного контролю; 2) метод письмового контролю; 3) метод тестового контролю; 4) метод програмованого контролю.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до програми, робочої програми, силабусу.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. У процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Підсумковий контроль – контроль навчальних досягнень здобувачів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться в період проміжної атестації у формі заліку (якщо дисципліна вивчається впродовж декількох академічних періодів, то підсумковий контроль може проводитися за частиною дисципліни, вивченої в даному академічному періоді). Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

9. Критерії оцінювання результатів навчання

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив від 90% тестових завдань.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 75–90% тестових завдань.
3	У цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60–75% тестових завдань.
2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив до 60% тестових завдань.

10. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового опитування, аналізу ділових ситуацій, ділових ігор) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає два теоретичних питання.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна та з урахуванням дистанційного навчання

Обладнання. Для закріплення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок здобувачами вищої освіти за темами навчальної дисципліни необхідно використовувати навчально-тренувальні полігони.

Програмне забезпечення. Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Соціальні мережі та Telegram тощо.

12. Перелік контрольних питань по темам

1. Генеза місцевої публічної влади.
2. Історичні джерела про місцеву публічну владу в Україні та світі.
3. Етапи становлення місцевої публічної влади в незалежній Україні.
4. Місцева публічна влада в сучасній Україні: поняття та ознаки.
5. Принципи місцевої публічної влади в Україні.
6. Децентралізація у здійсненні публічної влади.
7. Місце місцевої публічної влади в механізмі держави.
8. Сутність сучасного українського конституціоналізму та його роль в розбудові місцевої публічної влади.
9. Місце та роль місцевої публічної влади в правоохоронній діяльності.
10. Конституційно-правова регламентація місцевої публічної влади в Україні.
11. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування місцевої публічної влади.
12. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
13. Конституційно-правовий статус органів та посадових осіб місцевого самоврядування.
14. Поняття та загальна характеристика системи місцевої публічної влади.
15. Публічна служба в Україні (державна служба та служба в органах місцевого самоврядування).
16. Система місцевих державних адміністрацій та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади в Україні.

17. Система місцевого самоврядування в Україні та характеристика її елементів.
18. Функції місцевої публічної влади.
19. Особливості здійснення правоохоронної функції на місцевому рівні в Україні.
20. Порядок та принципи формування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади
21. Порядок та принципи формування органів та посадових осіб місцевого самоврядування.
22. Порядок формування місцевих органів публічної влади у сфері правоохоронної діяльності (муніципальної поліції).
23. Засади адміністративно-територіального устрою України та місцева публічна влада.
24. Територіальна основа місцевої публічної влади: поняття та сутність.
25. Територіальна основа функціонування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
26. Територіальна основа здійснення місцевого самоврядування.
27. Реформа адміністративно-територіального устрою України та її значення для правоохоронної діяльності.
28. Поняття, види, повноваження та форми діяльності територіальних громад.
29. Представницькі органи місцевого самоврядування у сфері правоохоронної діяльності.
30. Виконавчі органи місцевого самоврядування у сфері правоохоронної діяльності.
31. Особливості здійснення місцевого самоврядування в столиці України місті Києві.
32. Форми реалізації повноважень органів місцевого самоврядування в Україні у правоохоронній сфері.
33. Державний контроль за реалізацією органами місцевого самоврядування повноважень в Україні.
34. Сучасні тенденції реформування та удосконалення функціонування органів місцевого самоврядування в Україні на основі зарубіжного досвіду.
35. Організаційно-функціональна характеристика муніципальної поліції в сфері діяльності місцевого самоврядування.
36. Світові моделі муніципальної поліції в структурі органів місцевої публічної влади.
37. Компетенція місцевих державних адміністрацій та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади у сфері правоохоронної діяльності.
38. Компетенція органів місцевого самоврядування у сфері правоохоронної діяльності.
39. Акти органів та посадових осіб місцевої публічної влади.
40. Взаємодія місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування при здійсненні власних повноважень.

41. Взаємодія місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування при здійсненні делегованих повноважень.
42. Особливості нормативно-правової регламентації компетенції муніципальної поліції як ключового елементу їх правового статусу.
43. Міжнародний та національний аспекти регламентації відповідальності органів місцевої публічної влади.
44. Поняття та ознаки відповідальності органів та посадових осіб місцевої публічної влади в Україні.
45. Підстави відповідальності органів та посадових осіб місцевої публічної влади в Україні.
46. Порядок дострокового припинення повноважень органів та посадових осіб місцевої публічної влади.
47. Види відповідальності органів та посадових осіб місцевої публічної влади в Україні.
48. Конституційно-правова відповідальність органів та посадових осіб місцевої публічної влади в Україні.

13. Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Нормативним підґрунтям встановлення рейтингу компетентності є Закон України «Про вищу освіту». Відповідно до статті 50 Закону України «Про вищу освіту» формами організації освітнього процесу є:

- 1) навчальні заняття;
- 2) самостійна робота;
- 3) практична підготовка;
- 4) контрольні заходи.

Вищий навчальний заклад на підставі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми за кожною спеціальністю розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується керівником вищого навчального закладу (п. 4 статті 10 ЗУ «Про вищу освіту»).

За рекомендацією МОН України розподіл балів з яких формується рейтинг компетентності здобувача вищої освіти відбувається між поточним контролем (60 балів) та підсумковим контролем (40 балів).

Рейтинг компетентності (слухачів, студентів) з навчальної дисципліни.

Рейтинг компетентності (слухача, студента) з навчальної дисципліни, що забезпечуються кафедрою включає *рейтинг компетентності з навчальної роботи* (аудиторна робота та самостійна робота) та *рейтинг компетентності з підсумкового контролю* (контрольні заходи). Що відповідає пропорції за 100-бальною шкалою: максимальний рейтинг з навчальної роботи – 60 балів (мінімальний 30 балів), максимальний рейтинг з підсумкового контролю – 40 балів. Якщо (слухач, студент) не зміг отримати мінімальної кількості балів з навчальної роботи (30 балів) або його загальний рейтинг компетентності складає менше 60 балів він вважається таким, що має академічну заборгованість.

Якщо (слухач, студент) виявляє бажання займатися науковою роботою то йому додатково до підсумкового рейтингу компетентності з дисципліни можуть бути зараховані *бали наукової роботи*. У разі зарахування додаткових балів за результатами наукової роботи загальний рейтинг компетентності (слухача, студента) з навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів¹.

Рейтинг з навчальної роботи (слухача, студента)

Відповідно до структури навчального плану навчальна робота складається з *аудиторної роботи* (лекційні, лабораторні, практичні, семінарські заняття) та *самостійної роботи*.

Оцінювання компетентності з навчальної роботи (слухача, студента) з дисциплін, що забезпечуються кафедрою здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 2 до 5. Важливо пам'ятати, що бали це не число, що отримуються в результаті вимірювань і обчислень, а приписане оціночне судження. Виставляючи бали, науково-педагогічний працівник має їх обґрунтувати, керуючись логікою та існуючими критеріями (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика оцінювання рівня компетентності здобувача вищої освіти

Бали	Вид рівня компетентності	Критерій оцінювання компетентності
2	Незадовільний	У (слухача, студента) <i>відсутні знання</i> навчального матеріалу або він відмовляється від відповіді.
	Низький	(слухач, студент) має <i>фрагментарні знання</i> , що базуються на попередньому досвіді. Не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст. Не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
	Мінімальний	(слухач, студент) має <i>безсистемні знання</i> , допускає формально-логічні помилки при формулюванні понять, класифікаційних критеріїв та їхньому тлумаченні. Хаотично і невпевнено викладає матеріал, не здатен відділяти головне від другорядного, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

¹ Тобто даний рейтинг є додатковим і у разі перевищення 100 бальної шкали зменшується на ту кількість балів які її перевищують. Наприклад, *рейтинг компетентності з навчальної роботи* (аудиторна робота та самостійна робота) – 55 балів, *рейтинг компетентності з підсумкового контролю* (контрольні заходи) – 35 балів, *рейтингові бали за наукову роботу* – 20 балів, сума 55+35+20=110, *загальний рейтинг компетентності* курсанта (слухача, студента) 100 балів.

3	Репродуктивний	Достатній	(слухач, студент) має <i>базові знання</i> з навчальної дисципліни. Формулює юридичні поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Може виокремити ознаки явища та їх охарактеризувати (риси, властивості, аспекти). Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. Не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності при використанні знань для вирішення практичних завдань.
4	Конструктивно-варіативний	Добрий	(слухач, студент) має <i>грунтовні знання</i> навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямах впливу на інші явища). Може навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на нормативно-правові акти та наведенням прикладів. При відтворенні знань застосовує продуктивний тип мислення.
5	Творчий	Відмінний	<i>рівень компетентності.</i> (слухач, студент) має <i>системні знання</i> глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Може навести особливості інтерпретації правових явищ в різних теоріях, загальне та відмінне в різних позиціях вчених, як в національному так і в міжнародному та європейському праві (в межах часу, предмету, простору). Здатен обґрунтувати перспективи розвитку правових явищ в Україні. Відповідь надається на основі знань державних програм, концепцій, проєктів нормативно-правових актів, а також наукових досліджень вітчизняних та закордонних вчених. Даний рівень компетентності передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. При відтворенні знань застосовує евристичний тип мислення.

Рейтинг компетентності з навчальної роботи (слухача, студента) визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу (слухача, студента) отриманого на семінарських та практичних заняттях з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом опанування навчальної дисципліни помноженого на коефіцієнт K_1 ($K_1=60:5=12$) з округленням результату до цілого числа.

Середньоарифметичний бал (слухача, студента) визначається шляхом додавання усіх балів отриманих на семінарських та практичних заняттях з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом опанування навчальної дисципліни поділених на кількість відповідей (слухача, студента) з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5)². **При визначенні середньоарифметичного балу (слухача, студента) необхідною умовою його зарахування є те, що відповідні бали мають бути отримані (слухачем, студентом) не менше як на 50% занять з навчальної роботи. У разі не виконання зазначеної умови або коли середньоарифметичний бал менший 2,5 (слухач, студент) вважається таким, що має академічну заборгованість і не допускається до підсумкового контролю.**

Рейтинг з підсумкового контролю (слухачів, студентів)

Відповідно до навчального плану підсумковий контроль з навчальних дисциплін, що забезпечуються кафедрою передбачений у формі заліку.

Залік із перевірки компетентності з навчальних дисциплін, що забезпечуються кафедрою складається письмово або усно за білетами підсумкового контролю які пропонуються (слухачу, студенту). Максимальна кількість балів з підсумкового контролю (слухачів, студентів) становить 40 балів. Форму білету підсумкового контролю наведено в Додатку 1. Кількість білетів підсумкового контролю має перевищувати кількість (слухачів, студентів) у навчальній групі не менше ніж на 5 одиниць.

Білету підсумкового контролю мають складатися з теоретичних і практичних питань. Білету підсумкового контролю мають відповідати таким вимогам:

– кожне питання бажано розпочинати словами: обґрунтувати..., проаналізувати..., дати оцінку..., довести... тощо, щоб забезпечити перевірку вміння (слухачів, студентів) використовувати набуті знання для вирішення практично спрямованих завдань;

– складність білетів має бути приблизно однаковою і дозволяти у (слухачу, студенту) за час, відведений для відповіді, глибоко та повно розкрити зміст усіх питань;

– при формулюванні завдань (питань) необхідно використовувати поняття, терміни, назви, позначення тощо відповідно до програми навчальної дисципліни.

2

Наприклад, з дисципліни навчальним планом передбачено 5 семінарських та практичних занять. Для того щоб не мати академічної заборгованості курсант (слухач, студент) має відповідати більше ніж на 50% занять тобто на 3 парах. Отже, виконуючи зазначену вимогу він працював на першому занятті і отримав 3 бали, на другому занятті він не підготувався і отримав 2 бали (які в подальшому пересклав на 4), на третьому занятті курсант був у добовому наряді отримав 0 яку в подальшому пересклав на 3 бали, на останньому – 4 бали. Середньоарифметичний бал складає загальна сума балів поділена на кількість оцінок $(3+4+3+4):4=3,5$. Відповідно рейтинг компетентності з навчальної роботи курсанта (слухача, студента) буде $3,5 \times 12 = 42$.

Кількість питань в білеті підсумкового контролю з навчальних дисциплін визначається кафедрою з урахуванням специфіки дисципліни³.

Оцінювання компетентності (слухача, студента) під час підсумкового контролю здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне питання. Виставляючи рівень компетентності, науково-педагогічний працівник має його обґрунтувати, керуючись логікою та існуючими критеріями (табл. 1).

Рейтинг компетентності з підсумкового контролю (слухача, студента) визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу (слухача, студента) отриманого за кожне питання білету підсумкового контролю помножене на коефіцієнт K_2 ($K_2=40:5=8$) з округленням результату до цілого числа.

Середньоарифметичний бал (слухача, студента) з підсумкового контролю визначається шляхом додавання усіх балів отриманих за кожне питання білету підсумкового контролю поділених на кількість питань білету з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5)⁴.

Рейтинг наукової роботи (слухача, студента)

За результатами семестрової наукової роботи (слухача, студента) його рейтинг компетентності з дисципліни може бути підвищений з урахуванням рівнів результативності такої роботи.

Рейтингові бали за наукову роботу (слухачів, студентів) нараховуються з урахуванням рівнів результативності цієї роботи. Відповідні значення рівнів та додаткові бали визначаються згідно з таблицею (табл. 2).

Таблиця 2

Характеристика оцінювання рівня творчих досягнень (слухача, студента)

<i>Результати творчої роботи (слухача, студента)</i>	Рівень результативності та додаткові бали
Стаття у факультетському (інститутському) збірнику, призове місце на конкурсі наукових робіт (слухачів, студентів) факультету (інституту), приз за експонат на виставці (студентських) робіт, доповідь на факультетській (інститутській) науковій конференції та ін.	I рівень, факультетський (інститутський) – 5 балів
Ті ж досягнення на заходах академічного рівня, прийняття до розгляду заявки на патент та ін.	II рівень, академічний – 10 балів

3

Наприклад, два теоретичних питання, одне практичне, одне питання з переліку питань що виноситься на самостійну роботу.

Наприклад, курсант (слухач, студент) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 3 бали, за друге 4 бали, за третє 5 балів, за четверте 3 бали. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання заліку буде $((3+4+5+3) \div 4) \times 8 = 30$. Або інший приклад, курсант (слухач, студент) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 3 бали, за друге 4 бали, за третє 5 балів. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання заліку буде $((3+4+5) \div 3) \times 8 = 32$. Або ще приклад, курсант (слухач, студент) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 4 бали, за друге 5 балів. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання заліку буде $((4+5) \div 2) \times 8 = 36$. 26

<i>Результати творчої роботи (слухача, студента)</i>	Рівень результативності та додаткові бали
Ті ж досягнення на заходах міжвузівського рівня чи МОН, МВС декілька досягнень II рівня, участь у республіканських виставках, національних олімпіадах, отримання державного патенту, заявка на закордонне патентування.	III рівень, міністерський, міжвузівський – 15 балів
Статті в міжнародних збірниках та журналах, доповіді на міжнародних конференціях і семінарах, участь у міжнародних олімпіадах, конкурсах та виставках, отримання закордонного патенту.	IV рівень, міжнародний – 20 балів

Фіксація результатів компетентності (слухача, студента)

Для занесення результатів компетентності (слухача, студента) у відомість обліку успішності, залікову книжку (слухача, студента) використовується таблиця співвідношення між рейтингом (слухача, студента) та ECTS оцінками (табл. 3).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)						Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>						<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Самостійна робота	Залік	
7	7	7	7	7	25	40	100

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59		Fx	необхідне перескладання
1-34	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Демиденко В. О. Верховенство права як аксіологічна вершина системи принципів місцевого самоврядування. Науково-теоретичний журнал «Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка». 2019. № 3(87). С. 167-176. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.87.167-176>

2. Демиденко В.О. Модернізація системи принципів здійснення місцевого самоврядування в Україні: матеріали засідання науково-практичного круглого столу «Верховенство права як гарантія конституційного ладу» (Київ, 5 грудня 2019). Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2019. С. 46-48. (Верховенство права як гарантія конституційного ладу [Текст]: матеріали засідання науково-практичного круглого столу (Київ, 5 грудня 2019). Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2019. 184 с.

3. Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека: навч. посіб. / уклад. Птахіна О.М. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2018. 193 с.

4. Європейський союз: теорія і практика інтеграції заради успіху: навч. посіб. / за заг. ред. А. В. Матвійчука. Рівне: Волин. обереги, 2019. 156 с.

5. Калиновський Б. В. Компетенція місцевої публічної влади / Б. В. Калиновський // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2016. – № 2 (99). – С. 54–64.

6. Калиновський Б. В. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування місцевої публічної влади / Б.В. Калиновський // Часопис Київського університету права. – 2016 – № 4 – С. 62–66.

7. Калиновський Б. В. Місцева публічна влада в Україні: конституційно-правові засади функціонування та розвитку: монографія / Б. В. Калиновський. – Вінниця, ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 426 с.

8. Калиновський Б. В. Принципи функціонування місцевої публічної влади в Україні: нормативне забезпечення та механізми реалізації / Б. В. Калиновський // Віче. – 2016. – № 9–10. – С. 37–40.

9. Калиновський Б. В. Шляхи реформування територіальної основи організації місцевої публічної влади в Україні / Б. В. Калиновський // Держава і право: зб. наук. праць. Серія: Юридичні науки. – Київ: Юрид. думка, 2016. – Вип. 70. – С. 191–202.

10. Колодій А. М. Конституційна реформа в сфері місцевого самоврядування / А. М. Колодій // Конституційна реформа в Україні в сфері місцевого самоврядування: уроки від країн Вишеградської четвірки: тези доп. наук.-практ. конф. (Харків, 21–22 жовт. 2016 р.). – Харків: Право, 2016. – С. 18–26.

11. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. К.: Юрінком, 1996. 80 с.

12. Лук'янов Д. В. Вибори до органів місцевого самоврядування: вітчизняна система та досвід країн Вишеградської групи / Д. В. Лук'янов,

Г. П. Пономарьова // Конституційна реформа в Україні в сфері місцевого самоврядування: уроки від країн Вишеградської четвірки : тези доп. та наук. повідомл. учасників наук-практ. конф. (м. Харків, 21–22 жовт. 2016 р.). – Харків : Право, 2016. – С. 227–231.

13. Мануїлова К. В. Тенденції розвитку децентралізації публічної влади у світі / К. В. Мануїлова // Держава та регіони: Державне управління. – 2016. – № 1. – С. 179–182.

14. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник. – Харків: ХНАУ, 2018. – 278 с.

15. Публічне адміністрування в Україні: навч. посібник / за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової. Харків: «Магістр», 2011. 306 с.

16. Слободяник Т. М. Муніципально-правова відповідальність місцевих рад та сільських, селищних, міських голів в Україні : дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 / Т. М. Слободяник. – Київ, 2016. – 262 с.

17. Софінська І. Міжнародно-правові стандарти місцевого самоврядування : навч. посіб. / І. Софінська. – Львів, 2016. – 241 с.

18. Теорія держави та права : навч. посіб. / Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова та ін. ; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. – Київ : НАВС, Освіта України, 2016. – 320.

19. Топузов В. І. Муніципально-правові санкції в Україні: проблеми теорії та практики : дис. канд. юрид. наук : 12.00.02 / В. І. Топузов. – Харків, 2016. – 198 с.

20. Федоренко В. Л. Конституційне право України : підручник до 20-ої річниці Конституції України та 25-ої річниці незалежності України / В. Л. Федоренко. – Київ : Ліра-К, 2016. – 616 с.

Додаткова література

1. Жовнірчик Я. Ф. Територіальна громада в системі місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / Я. Ф. Жовнірчик. — Режим доступу:

2. Калиновський Б. В. Конституційні засади державної регіональної політики / Б. В. Калиновський // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2016. – № 3. – С. 26.

3. Калиновський Б.В. Відповідальність органів та посадових осіб місцевої публічної влади в Україні: проблеми та шляхи їх розв'язання. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2018. №1 (15). С. 25–39.

4. Калиновський Б.В., Кулик Т.О. Нормотворча діяльність місцевих рад в Україні. Аспекти публічного правління Том 6 № 5 2018. С. 33-40.

5. Калиновський Б.В. [Теоретичні та правові основи нормотворчої діяльності місцевої влади в Україні](#). *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*, 2019. №2 (4). С. 25-38.

6. Калиновський Б.В. Функціонування місцевої публічної влади в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2017. №4. С. 25-31.

7. Калиновський Б. В. Шляхи реформування територіальної основи організації місцевої публічної влади в Україні / Б. В. Калиновський // *Держава і право* : зб. наук. праць. Серія : Юридичні науки. – Київ : Юрид. думка, 2016. – Вип. 70. – С. 191–202.

8. Калиновський Б. В. Конституційні засади децентралізації влади в Україні. *Вісник Центральної виборчої комісії*. 2015. № 2 (32). С. 84–89.

9. Колодій А. М. Конституційна реформа в сфері місцевого самоврядування / А. М. Колодій // Конституційна реформа в Україні в сфері місцевого самоврядування: уроки від країн Вишеградської четвірки : тези доп. наук.-практ конф. (Харків, 21–22 жовт. 2016 р.). – Харків : Право, 2016. – С. 18–26.

10. Конституційне право : підручник / МВС України, Харків. Нац.. ун-т внутр.. справ ; заг. ред. О.С. Бакумова, Т.І. Гудзь, М. І. Марчука. Харків, 2019

11. Конституційний Договір між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади організації та функціонування державної влади, місцевого самоврядування в Україні до прийняття нової Конституції України від 8 червня 1995 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1995. - №18. – Ст.133.

12. Конституція України в актах Конституційного Суду України (аналітичний огляд та коментар) / А. Стрижак. — К.: Ін Юре, 2010. — 629 с.

13. Мануїлова К. В. Тенденції розвитку децентралізації публічної влади у світі / К. В. Мануїлова // *Держава та регіони: Державне управління*. – 2016. – № 1. – С. 179–182.

14. Мішина Н. В. Сучасні процеси децентралізації виконавчої влади та реформування місцевого самоврядування в Україні / Н. В. Мішина // *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. – 2014. – Т. 14. – С. 228 – 233.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Міжнародного центру перспективних досліджень. – <http://www.icps.kiev.ua/library>.

2. Верховна Рада України: <http://zakon.rada.gov.ua>

3. Верховний Суд України: <http://www.scourt.gov.ua>

4. Генеральна прокуратура України: <http://www.gp.gov.ua>

5. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>

6. Конституційний Суд України: <http://www.ccu.gov.ua>

7. Міністерство внутрішніх справ України: <http://mvs.gov.ua>

8. Президент України: <http://www.president.gov.ua>

9. Українська Гельсінська спілка з прав людини: <http://helsinki.org.ua>

10. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини:
<http://www.ombudsman.kiev.ua>
11. ООН: <http://www.un.org>
12. ОБСЄ: <http://www.osce.org>
13. Рада Європи: <http://www.coe.int>
14. Європейський комітет по предупреждению пыток
<http://www.echr.coe.int>
15. Європейська комісія по боротьбі з расизмом и нетерпимостью
<http://www.ecri.coe.int>
16. Договора и конвенции <http://conventions.coe.int>
17. Центр інформації та документації Ради Європи в Києві:
<http://www.coe.kiev.ua>
18. Європейський Суд з прав людини: <http://www.echr.int>
19. Європейський Союз: <http://www.europa.eu.int>
20. Міжнародна організація праці: www.ilo.org
21. Інтерпол: <http://www.interpol.int>
22. Управління Верховного Комісара ООН з прав людини
<http://www2.ohchr.org>
23. Українське бюро Інтерполу – <http://icpo.centrmia.gov.ua>
24. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського URL:
<http://www.nbuv.gov.ua/> .
25. Офіційна Інтернет-сторінка Ради Європи URL:
<http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1182&lang=en>.